

Час дерева

Ту бі-Шват — чудовий привід, щоб не просто говорити про дерева, а й разом з дітьми влаштувати справжнє дослідження. Цікаво розглядати дерева в парку на прогулянці, дізнаватися їхні назви і вчитися за формою листя визначати, якому дереву вони належать. Але й не виходячи з дому можна дізнатися багато цікавого, наприклад, дослідити структуру дерева за допомогою нескладної, але дійсно невичерпної творчої техніки «паперової картини». Спосіб створення аплікацій з рваного паперу дуже простий і зрозумілий навіть найменшим дітям, кожен з його етапів — захопливе заняття, цікаве саме собою. Тому хочеться підкреслити, що мета цієї методики — не створення гарного малюнка, а творчий процес, на кожному з етапів якого можна затриматися донесхочу, якщо він цікавий дитині.

Нам знадобляться:

- листи щільного паперу або картону — білі й кольорові
- кольоровий папір
- клей-олівець

Матеріалом для творчості стане папір. Щільний, білий та кольоровий, або картон — найкраща основа для аплікацій. А тонкий папір різних відтінків і фактур — матеріал для створення зображень.

Використовуйте кольоровий папір з наборів для дитячої творчості — матовий і глясовий. Також знайдіть папір з цікавим малюнком, наприклад, папір для пакування подарунків, крафт, папір з тисненням. Нам знадобляться й журнали — сторінки з кольоровими світлинами або просто текстом.

Саме з дослідження матеріалів варто почати творчий проєкт. Для чого потрібні дерева, навіщо їх саджати, що вони дають людині? Звичайно ж, дерева допомагають наповнювати киснем повітря, яким ми дихаємо. Деревда дарують людям багато смачних плодів (можна розібратися, що з улюблених ласощів росте на деревах, а що — ні). Деревда стають оселею для птахів і звірів. А людина з давніх-давен використовує деревину для своїх потреб — з дерева будували будинки, фортеці, цілі міста, з дерева робили найрізноманітніші речі, які оточують людину.

Що сьогодні роблять з дерева — приклади варто пошукати у власному будинку. Напевно, це будуть предмети меблів. І це гарна ілюстрація того, як люди вчатьсда економити і берегти

деревину. Можна розглянути предмет, зроблений з масиву дерева (наприклад, обробну дошку з кухні). Цей предмет зроблений з одного шматка дерева, а все інше стало непотрібними залишками. Як же їх використовувати? Знайдіть предмет з клеєної деревини, де дерев'яне полотно зібране з менших шматочків (наприклад, стільниці), розгляньте місця склеювання і з'єднання фрагментів. Але цього разу теж залишаться відходи — вже зовсім маленькі шматочки, трісочки, стружка. Покажіть, як сьогодні використовуються і вони — знайдіть удома предмети з пресованої деревно-стружкової плити (предмети меблів, дверей). Зазвичай вони вдягнені в пластик або шпон, але, напевне, десь від часу й довгого використання оголився основний матеріал — деревна стружка. Для маленького дослідника це стане справжнім відкриттям — дізнатися, як всередині влаштовані предмети, які зовні виглядають зовсім інакше. Розгляньте за допомогою збільшувального скла частинки стружки, оцініть, наскільки вони крихтіні. Проте, навіть такі маленькі шматочки дерева сьогодні використовуються людиною з користю.

І навіть якщо залишаться шматочки ще менші, вони теж знадобляться. Наприклад, для виготовлення паперу. Основа паперової маси — та ж деревина. Чим папір схожий на дерево? Проведіть нескладні експерименти, порівнюючи шматочок дерева й паперу (скажімо, він також добре горить або не тоне у воді). Ми навчилися робити папір різних сортів: білий і кольоровий, товстий і тонкий, глянсовий і матовий. А найцікавіший папір — той, який виготовляють з перероблених відходів. Можна зібрати непотрібний папір і знову використати його — це насамперед допомагає зберігати дерева. Знайдіть зразки паперу вторинного перероблювання — картонні коробки, шпалери, пакунки для яєць, пакувальний крафт. Можливо, з цього моменту й у вашій родині буде заведено окремо збирати паперове сміття і здавати його на перероблення до пунктів приймання макулатури?

Продовжимо знайомство з властивостями паперу — перевіримо його на міцність, спробуємо його порвати. Тонкий папір рветься простіше, товстий — важче. Але будь-який сорт паперу по-різному рветься у різних напрямках. Візьміть аркуш паперу і спробуйте порвати його уздовж довгої сторони й уздовж короткої. І ви побачите, що в одному напрямку папір рветься легко й рівно, майже по прямій лінії, а в іншому — рватися не хоче, утворює нерівний розрив, мов пручається. Чому так відбувається? Це залежить від напрямку волокон паперу — в цій особливості папір також зберігає властивості деревини. Розгляньте шматочок дерева — волокна йдуть уздовж бруска. Як буде простіше розділити його на частини, уздовж волокон або впоперек? Спробуйте руками розділити на трісочки будь-яку гілочку, підібрану на прогулянці: уздовж це зробити легко, а впоперек — важко.

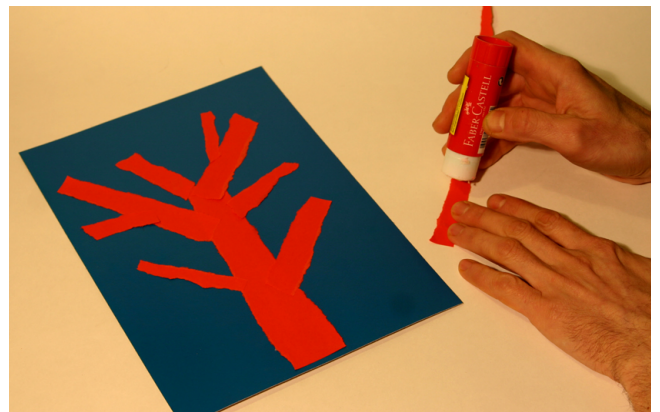
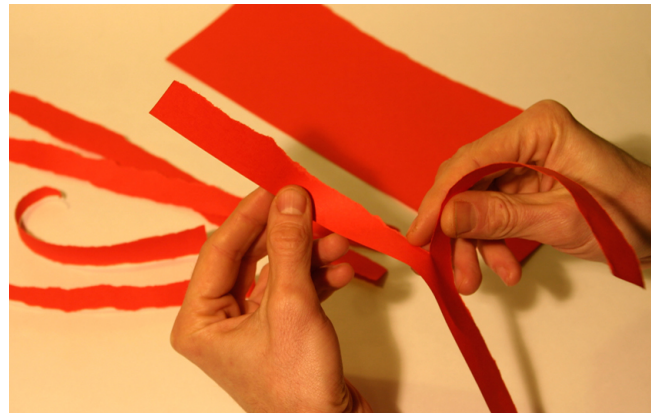
Навчимося рвати папір рівно — уздовж аркуша, щоб виходили рівні смужки. Можна провести змагання — наскільки вузьку смужку вдасться відірвати від цілого листа? Саме з рваних смужок ми будемо створювати свої картини, ножиці нам навіть не знадобляться. Рвати папір — настільки захопливе заняття, що може надовго зайняти дитину. Адже це процес, що супроводжується цікавими звуками і приємними тактильними відчуттями.

І, крім того — часом так хочеться щось весело зруйнувати. А папір можна рвати безкарно. І якщо це творче заняття захопило дитину, не забороняйте їй. Лишень придумайте, що потім зробити з цього рваного паперу. Наприклад, снігопад у кімнаті. А потім можна пограти у двірника, який прибирає сніг. А потім — упакувати зібраний папір і здати його на перероблення. Кожна дія може стати захопливою грою і пригодою.

Тепер поговоримо про структуру дерева і спробуємо його зобразити. З чого складається дерево? У кожного дерева є стовбур, гілки, коріння. Можна пограти в дерево, співвідносячи його частини з власним тілом. Стовбур — наш тулуб. Гілки — як наші руки. Є дерева, які тягнуть гілки вгору, є ті, які розчепірюють їх у боки або опускають вниз. Є прямі стрункі дерева, а є — химерно вигнуті. На гілках колишуться листя — зобразимо їх рухами пальців. І, звичайно, є коріння — дерева ними міцно тримаються за землю. Їх ми можемо зобразити стопами ніг.

Стовбур — найміцніша і найтовстіша частина дерева, зобразимо її, вибравши та приклеївши широку смужку паперу. Від стовбура відходять гілки — візьмемо тонкі паперові смужки. Від товстих гілок відходять гілки тонкіші, від них, так само — ще тонші. Зобразимо це, використовуючи смужки все меншої і меншої ширини. Так передається принцип розростання крони, її розгалуження.

Використовуйте клей-олівець — він для дітей найзручніший. І варто нагадати, що завжди клеєм мажемо елемент, який хочемо приклеїти, а не місце, куди приклеюємо, — щоб картина не перетворилася в розмазану пляму з клею.

Творчість

Рекомендований вік: 2-3 роки

Еді Штольц Жолковер «А ось і Ту бі-Шват»

Автор заняття: Андрій Боровський

GENESIS
PHILANTHROPY
GROUP

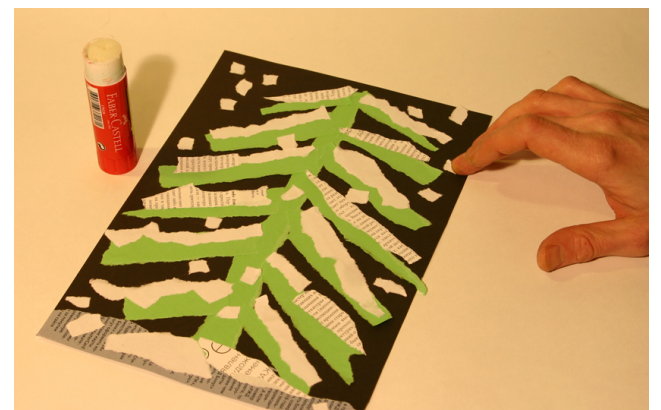
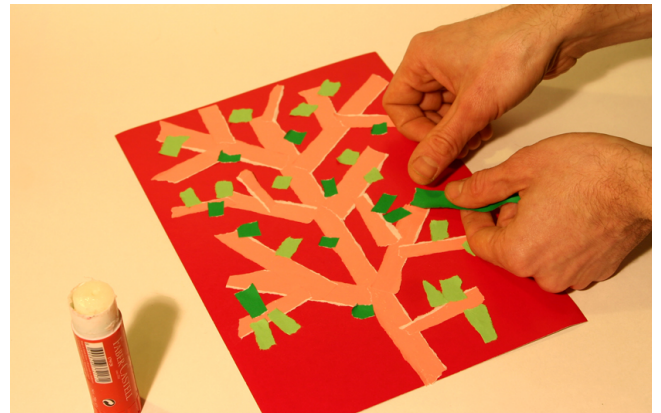
КОНЦЕПЦІЯ ІСТОРИЙ
ТА КАЗОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Які бувають дерева? Придумайте й зобразіть дерево, яке опускає гілки вниз. Дерево, у якого гілки розходяться у боки. Як влаштована пальма або ялинка? Зробіть дерево, схоже на сходи, гребінь, долоню, що завгодно. А потім додайте дрібні частини — листя, плоди, квіти.

Ми для кожного дерева вибрали свій час. У дерев рік починається навесні, з пробудження, з бруньок, квітів, перших листочків. Саме про це розповідає свято Ту бі-Шват — Новий рік дерев. Весняне дерево ми прикрасили маленькими листочками, вибравши найніжніший відтінок зеленого паперу. Літо — час буяння зелені, час, коли дерева приносять плоди. Щоб зробити літню крону, ми приклеювали зелені смужки різних відтінків, зім'явши їх навколо гілок, щоб досягти обсягу. Осінь — найрізноманітніша пора року, коли можна зустріти найрізноманітніше листя: ми спробували зібрати якомога більше відтінків паперу і взяли навіть лискучу золоту фольгу. А зима — час спокою. У цей час на більшості дерев немає листя, тільки хвойні можуть похвалитися зеленню своїх голок. Зимову ялинку ми прикрасили снігом — зі смужок білого паперу, чистим і з літерами, щоб отримати цікаві відтінки снігу.

Можна зробити «календар дерев», розклавши послідовно дерева з різних пір року. Можна зобразити усі пори року по черзі на кроні одного дерева. У будь-якому разі, зробивши з дитиною одне дерево, вам захочеться створити ще одне, і дерев набереться на цілий ліс. Що з ними робити? Звичайно ж, дарувати близьким як привітання зі святом Ту бі-Шват, і так поділитися зробленими відкриттями!

Творчість

Рекомендований вік: 2-3 роки

Еді Штольц Жолковер «А ось і Ту бі-Шват»

Автор заняття: Андрій Боровський

GENESIS
PHILANTHROPY
GROUP

PJ Library
КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ІСТОТНИК
ТА КАЖИЙ ДІАЛОГ

THE JOINT

